

Rekenkamercommissie
Gemeente Heerde

Onderzoeksprogramma 2019 – 2020

Inhoud

Onderzoeksprogramma 2019 – 2020	1
1. Inleiding	3
2. Samenstelling rekenkamercommissie	3
3. Inventarisatie onderzoeksonderwerpen	3
4. Resultaat inventarisatie onderzoeksonderwerpen	4
5. Toets aan selectiecriteria	4
6. Onderzoek 2020	6
7. Opzet onderzoek.....	8
8. Overige activiteiten.....	8
8.1 Zelfevaluatie.....	8
8.2 Bijeenkomsten NVRR	8
8.3 Overleg en afstemming met regionale rekenkamercommissies	8
8.4 Wetsvoorstel wijziging Gemeentewet.....	9
9. Financiën.....	9
BIJLAGE A ONDERZOEKSONDERWERPEN	10
Leeswijzer	10
Tabel 1 Geïntervieweerde onderwerpen 2020.....	10
Tabel 2 Shortlist 2020	11
Bijlage B	13
Criteria	13
Bijlage C	14
Onderzoeksopzet	14
Bijlage D Onderzoeksonderwerpen 2019	15
1. Inventarisatie bij inwoners	15
2. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen	15
3. Onderzoeken 2019.....	15
Tabel Geïntervieweerde onderwerpen	16

1. Inleiding

De rekenkamercommissie gemeente Heerde is een onafhankelijke commissie benoemd door de gemeenteraad van de gemeente Heerde. De rekenkamercommissie onderzoekt of het gemeentebestuur haar werk doelmatig (efficiënt), doeltreffend (effectief) en rechtmatig (conform de wet) uitvoert. De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie met als doel om de gemeenteraad te ondersteunen in haar kaderstellende en controlerende functie. De rekenkamercommissie voert onderzoek uit naar de realisatie en doelmatigheid van het gemeentelijk beleid en naar de efficiency en de effectiviteit van het beleid en de beleidsuitvoering.

De rekenkamercommissie voert onderzoeken zelf uit of laat deze, onder haar verantwoordelijkheid, door externen uitvoeren. Voor elk onderzoek staat voorop dat het doel is om te leren van het verleden. Daarmee wil de rekenkamercommissie een bijdrage leveren aan het versterken van de rol en het functioneren van de raad. Jaarlijks stelt de rekenkamercommissie een onderzoeksprogramma op waarin wordt aangegeven welke onderwerpen in aanmerking kunnen komen voor onderzoek en welke specifieke onderzoeken worden uitgevoerd. In dit onderzoeksprogramma 2019-2020 zijn de onderzoeksonderwerpen geactualiseerd voor de jaarschijf 2020.

In de achterliggende periode hebben wij bij de raadsfracties en inwoners van de gemeente Heerde mogelijke onderwerpen geïnventariseerd voor door ons in 2020 periode uit te voeren onderzoek. Met dit programma informeren wij de raad over de activiteiten die wij in 2020 willen uitvoeren. Bij de keuze voor de onderzoeksonderwerpen voor 2020 lichten wij toe hoe wij tot deze selectie zijn gekomen.

2. Samenstelling rekenkamercommissie

De rekenkamercommissie bestaat uit drie externe leden en twee interne leden (één uit een coalitie fractie en één uit een oppositie fractie). De ondersteuning van de rekenkamercommissie ligt bij de griffie die de secretaris levert voor de rekenkamercommissie. De griffier is toegevoegd als adviseur van de rekenkamercommissie.

De rekenkamercommissie bestaat uit:

Externe leden : Corine Sluiter – Kuilwijk (voorzitter), Bert Lokhorst, Max van Oort (leden)

Interne leden : Erik Mateman (raadslid), Geraldine Kwekkeboom (commissielid)

Adviseur : B. Espeldoorn- Bloemendal (griffier)

Ambtelijk secretaris : Johan Kok

3. Inventarisatie onderzoeksonderwerpen

De onderwerpen voor 2019 zijn gekozen na een inventarisatie bij de raadsfracties. De resultaten daarvan zijn opgenomen in bijlage (D).

In november 2019 zijn de fracties uit de gemeenteraad schriftelijk benaderd met de vraag om onderzoeksonderwerpen aan te dragen voor het komend jaar. Vanuit de fracties zijn 3 onderzoeksonderwerpen aangemeld.

Voor het onderzoeksprogramma 2021 zal de rekenkamercommissie een afspraak maken om in gesprek met de fracties input op te halen voor mogelijke onderzoeksonderwerpen en daarover van gedachten te wisselen. De rekenkamercommissie hecht waarde aan een goed contact met de raadsleden. Daarnaast biedt de rekenkamercommissie in overeenstemming met het onderzoeksprotocol ook de

inwoners van Heerde de mogelijkheid onderwerpen aan te dragen die de rekenkamercommissie zou kunnen onderzoeken.

In 2020 wil de rekenkamercommissie ook in gesprek met de auditcommissie voor een nadere kennismaking en het bespreken van afstemmingsmogelijkheden ten aanzien van de (voorgenomen) onderzoeken door accountant, rekenkamercommissie en college (art. 3.2 sub g. van de verordening van de auditcommissie).

4. Resultaat inventarisatie onderzoeksonderwerpen

De rekenkamercommissie heeft de suggesties van de verschillende raadsfracties op de zogenoemde groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen geplaatst. In totaal zijn 3 onderwerpen aangedragen.

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door
1.	Ambtelijke organisatie	CU/SGP
2.	Risicoanalyse van de samenwerkingsverbanden	D66/GL
3.	Kwaliteit gemeentelijke dienstverlening aan haar inwoners.	D66/GL

Op basis van suggesties van de verschillende raadsfracties heeft de rekenkamercommissie een groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen opgesteld (bijlage A). De thans geïnventariseerde onderwerpen zijn gevoegd bij de onderwerpen die in het programma 2019 op de shortlist stonden. De onderwerpen waarnaar in 2019 een onderzoek is gestart “Zicht in samenwerkingsverbanden” “en “geldstromen sociaal domein”, zijn afgevoerd van de lijst met nieuw te onderzoeken onderwerpen. Hierbij tekenen wij aan dat het onderzoek geldstromen sociaal domein een doorloop kent naar 2020. De rekenkamercommissie signaleert dat de onderwerpen kwaliteit dienstverlening, uitnodigingsplanologie en de komst van de Omgevingswet één gemeenschappelijk element hebben: inwonerparticipatie. De rekenkamercommissie heeft dat onderwerp is toegevoegd als mogelijk onderzoeksonderwerp.

5. Toets aan selectiecriteria

De rekenkamercommissie heeft de onderzoeksonderwerpen getoetst aan de vastgestelde selectiecriteria:

1. Het financieel, organisatorisch, bestuurlijk, maatschappelijk belang van een onderwerp;
2. De mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid;
3. Het financiële belang van een onderwerp.

De mogelijke onderzoeksonderwerpen zijn getoetst aan de criteria. In bijlage B is een nadere toelichting te vinden op de selectiecriteria en daarbij behorende aandachtspunten.

Ambtelijke organisatie

De rekenkamercommissie ziet het op dit moment niet als haar taak om onderzoek te doen naar de (toekomstbestendigheid van de) ambtelijke organisatie. Daarbij past eerst een bestuurlijk vastgestelde toekomstvisie. Op dit moment speelt in dit kader ook het in opdracht van de provincie opgestelde onderzoeksrapport van de verkenner.

Indien gewenst kan de raad het college vragen om nadere informatie daarover geven. Ook kan het college een zogenaamd 213a onderzoek doen.

Samenwerkingsverbanden

De rekenkamercommissie acht op dit moment een vervolgonderzoek naar samenwerkingsverbanden niet opportuun. Van belang hierbij is dat eerst de aanbevelingen van het onlangs gepresenteerde onderzoek worden opgevolgd.

Kwaliteit dienstverlening

Dit onderwerp raakt de inwoners rechtstreeks. Kwaliteit van dienstverlening als geheel is een breed thema. In dit verband is er ook een relatie naar inwonersparticipatie. Op een aantal terreinen is er sprake van intensief contact met inwoners. Een onderzoek naar de “burgerbeleving” van het contact met de gemeente ziet de rekenkamercommissie als een optie. Ook de Omgevingswet bevat nieuwe bepalingen over de wijze waarop inwoners bij de uitvoering van deze wet worden betrokken.

Het meer en in samenspraak met inwoners oppakken vraagt ook een andere houding en gedrag van de ambtelijke organisatie. De wijze waarop invulling gegeven wordt aan inwonerparticipatie is ook van invloed op de rol van de raad .

Inwonersparticipatie

De rekenkamercommissie signaleert dat de volgende onderwerpen uit de lijst, kwaliteit dienstverlening, uitnodigingsplanologie en de komst van de omgevingswet, één gemeenschappelijk element hebben: inwonerparticipatie. In alle drie de onderwerpen speelt het betrekken van de inwoners, participatie, inspraak of een andere vorm van betrokkenheid bij de besluitvorming een grote rol. De rekenkamercommissie heeft daarom gekozen dit onderwerp toe te voegen als onderzoeksonderwerp.

Selectie

Aan de hand van selectiecriteria scoren de volgende onderwerpen hoog en zijn mede daarom opgenomen op de shortlist. Naast het onderwerp zijn daarbij ook de inbrenger, een toelichting en onderzoeksvragen zoals geformuleerd door de rekenkamercommissie opgenomen. Het gaat om de volgende onderwerpen:

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting/Onderzoeksvraag
1.	Ambtelijke organisatie	CU/SGP	<p>De invloed van de GR 's op de benodigde ambtelijke capaciteit van de gemeente Heerde, het gevoel dat Heerde een zware top heeft die relatief fors drukt op de begroting, de attitude van het ambtelijk apparaat over verdergaande samenwerking tussen gemeenten, gevolgen vergrijzing ambtelijk apparaat, toekomstbestendigheid van de organisatie etc.</p> <p>De fractie vindt het goed de gehele organisatie eens tegen het licht te houden, niet omdat ze vindt dat het niet goed gaat, maar als een soort objectiveren van de organisatie.</p>
2.	Risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden*	D66/GL	<p>Een verdiepingsslag op de risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden.</p> <p>De rekenkamercommissie heeft in het rapport “zicht in samenwerkingsverbanden” een aantal aanbevelingen gedaan om meer grip op samenwerking te krijgen.</p>
3.	Kwaliteit gemeentelijke dienstverlening aan haar inwoners.*	D66/GL	<p>Heerde scoort in het King rapport december 2017 (Burgerpeiling KING Gemeente Heerde) op diverse onderwerpen beneden het gemiddelde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid en het actief betrekken van inwoners op dit punt - relatie inwoner gemeente - Gemeentelijke dienstverlening Welzijn en zorg <p>Er zijn ook aanbevelingen gedaan. De fractie wil graag een follow up naar aanleiding van dat rapport.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting/Onderzoeksvraag
4.	Beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed	D66/GL; inwonersvoorstel	Op uitwerking. Afhankelijk van de wijze van uitvoering van de Motie 2018-05 integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen door het college. Hoofdvragen: 1. Op welke wijze is het beheer van gemeentelijk vastgoed ingericht? 2. Op welke wijze worden nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet/ uitnodigingsplanologie hierin verwerkt?
5.	Omgevingswet/uitnodigingsplanologie	CU/SGP;CDA;D66/GL	Op uitwerking In 2018 heeft het college een evaluatie gehouden. Het verbeterplan daarover wordt in 2019 in combinatie met de uitwerking van de Omgevingsvisie opgepakt. Hoofdvraag: 1. Hoe is de evaluatie verlopen en welke verbeterpunten zijn vastgesteld? Deelvragen: 1. Wat zijn de effecten van het verbeterplan? 2. Wat is het doel? 3. Wat is bereikt? 4. Welke lessen zijn uit de evaluatie getrokken? 5. Wie heeft welke rol bij uitnodigingsplanologie?
6.	Inwonerparticipatie*	Rekenkamercommissie	Combinatie Kwaliteit dienstverlening, uitnodigingsplanologie, komst Omgevingsweten, de rol van de raad bij inwonerparticipatie. Wat is het kader voor inwonerparticipatie in de gemeente Heerde ter versterking van de rol van de gemeenteraad?

*nieuw

6. Onderzoek 2020

De afweging van de rekenkamercommissie om tot een keuze van onderzoeksonderwerpen te komen wordt niet alleen bepaald door de aangedragen suggesties vanuit de raadsfracties, maar kan ook worden bepaald door kennis te nemen van reacties van inwoners, beleidsstukken, raadsstukken en politieke actualiteit. Tevens kan de insteek zijn dat aangehaakt wordt bij de voorbereiding om nieuw beleid vast te stellen en daar adviezen over te geven. Het onderzoek heeft dan een pro actief karakter in plaats van reflecterend.

De rekenkamercommissie heeft naast relevantie, maatschappelijke impact en informatievoorziening voor de gemeenteraad, ook getoetst of een onderwerp als onderzoek behapbaar is en binnen een redelijke termijn kan worden afgerond. Ook houdt de rekenkamercommissie rekening met onderzoeken die het college verricht.

Bij de hiervoor genoemde onderwerpen heeft de rekenkamercommissie een nadere afweging gemaakt. Het onderwerp inwonersparticipatie is geselecteerd voor onderzoek in 2020 met de daarbij geformuleerde onderzoeksvragen. Dit onderwerp scoort hoog op de vastgestelde selectiecriteria.

De wijze waarop vorm en inhoud wordt gegeven aan inwonersparticipatie is, zoals hiervoor al aangegeven, ook van invloed op de rol van de raad. Het gaat er onder meer om in welke mate en op welke wijze de raad randvoorwaarden mee voor inwonerparticipatie, past de gekozen wijze van inwonersparticipatie binnen de kaders van de raad, is dat de meest gewenste en effectieven wijze voor de raad? In het onderzoek komt ook aan de orde of en op welke wijze de raad in positie wordt gebracht om te kunnen sturen op de wijze waarop inwoners worden betrokken bij het gemeentelijk beleid. Als casus wordt de betrokkenheid van initiatiefnemers en inwoners bij uitnodigingsplanologie

gebruikt. Daarmee loopt de gemeente Heerde al vooruit op de nieuwe Omgevingswet. Wat verwachten burgers, bedrijven en instellingen van participeren bij uitnodigingsplanologie? Op welke wijze is de raad betrokken bij de invulling van inwonerparticipatie op grond van de Omgevingswet?

Gezien de lopende initiatieven vanuit het college zal dit onderzoek specifiek betrekking hebben op inwonersparticipatie in relatie tot de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de raad.

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting/onderzoeksvraag
1.	Inwonerparticipatie en (versterking van) de rol van de raad	rekenkamercommissie	<p>Centrale onderzoeksvraag: Wat is het kader voor inwonerparticipatie in de gemeente Heerde ter versterking van de rol van de gemeenteraad? Deze centrale onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoe is inwonerparticipatie op dit moment vorm gegeven in de gemeente Heerde? 2. Op welke wijze kan de gemeenteraad invulling geven aan het betrekken van inwoners bij de beleidvorming binnen de gemeente Heerde? 3. Hoe ziet de raad/zien de raadsleden van Heerde hun rol bij inwonersparticipatie en wordt ook in overeenstemming met die rol gehandeld? 4. Welke ondersteuning heeft de raad/ hebben de raadsleden nodig van het college en de ambtelijke organisatie om zijn rol (kadersteller, controleur, volksvertegenwoordiger) hierbij goed te kunnen uitoefenen? 5. Welke mogelijkheden heeft de gemeenteraad om belangen van inwoners mee te wegen en af te wegen ten opzichte van het algemeen belang? <ol style="list-style-type: none"> a. Wat zijn hierbij knelpunten? b. Wat zijn hierbij kernpunten? 6. Wat vraagt inwonerparticipatie van de gemeente Heerde qua besturing en invulling? <p>Om het onderzoek concreet te toetsen aan de uitvoeringspraktijk zal in het onderzoek gericht gekeken worden naar de uitnodigingsplanologie en inwonerparticipatie in het licht van de (verplichtingen uit)de Omgevingswet. Hiervoor zijn de volgende deelvragen behorende bij de centrale onderzoeksvraag gedefinieerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> A. In welke mate hebben inwoners invloed bij procedures? B. Welke rol speelt de initiatiefnemer en in welke mate is deze verantwoordelijk voor het betrekken van inwoners? C. Hoe worden deze belangen gewogen door de gemeenteraad? D. Hoe ervaren de initiatiefnemers en belanghebbende inwoners de samenwerking met de gemeente op dit moment en wat zijn hierbij knelpunten?

Afbakening

Om het onderzoek af te bakenen willen wij dit bezien vanuit de volksvertegenwoordigende, kaderstellende, controlerende rol van de raad. Het gaat hierbij om de wijze waarop de raad omgaat met inspraak en betrokkenheid van inwoners.

Bij dit onderzoek naar inwonerparticipatie gaat het om de rol van de gemeenteraad. De rekenkamercommissie signaleert dat er door/namens het college al een aantal initiatieven wordt ondernomen op het terrein van inwonerparticipatie. De 'Memo Ari 2019-64 Inwonersparticipatie binnen de gemeente Heerde' geeft een beeld van de actuele initiatieven over inwonersparticipatie vanuit de gemeente.

Ook heeft een werkgroep bestuurlijke vernieuwing uit de raad voorstellen in voorbereiding voor het door ontwikkelen van de rol van de raad bij inwonersparticipatie. Daarmee zal rekening worden gehouden bij de uitvoering van het onderzoek.

7. Opzet onderzoek

De vraagstelling zoals verwoord bij het geselecteerde onderwerp is nu nog algemeen gesteld. In het vooronderzoek en de onderzoeksopzet krijgt dit een verdere vertaling. Daarmee zal het uiteindelijke onderzoek en advies toepasbare handvatten opleveren voor de uitvoeringspraktijk van de gemeente Heerde.

Hiervoor zal de rekenkamercommissie een vooronderzoek verrichten door bestudering van relevante documenten. Daarna zal de rekenkamercommissie in overeenstemming met het onderzoeksprotocol een onderzoeksopzet opstellen. In bijlage C zijn de elementen daarvoor opgenomen.

De onderzoeksopzet wordt ter kennisname van de gemeenteraad, het college en de gemeentesecretaris gebracht. Daarbij wordt ook informatie opgenomen over degene die het onderzoek gaat uitvoeren. De rekenkamercommissie is voornemens daarvoor een extern onderzoeksbureau te werven.

Indien gewenst licht de rekenkamercommissie de onderzoeksopzet toe in de raadscommissie. Bij de uitvoering van onderzoek zal ook een afspraak met (een vertegenwoordiging van) de gemeenteraad worden gepland om de voorlopige bevindingen daarvan terug te koppelen.

8. Overige activiteiten

8.1 Zelfevaluatie

De rekenkamercommissie functioneert nu twee jaar in de nieuwe samenstelling. In deze periode zijn één onderzoek met een extern bureau en twee onderzoeken met inzet van de externe leden uitgevoerd. De commissie zal in 2020 een zelfevaluatie houden over haar werkwijze, waaronder het uitvoeren van onderzoeken in eigen beheer door de externe leden.

8.2 Bijeenkomsten NVRR

De rekenkamercommissie is aangesloten bij de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR). Vertegenwoordigers van de rekenkamercommissie zullen (regionale) bijeenkomsten van deze vereniging bijwonen.

8.3 Overleg en afstemming met regionale rekenkamercommissies

Periodiek worden (regionale) bijeenkomsten georganiseerd van Gelderse rekenkamers en rekenkamercommissies.

Daarnaast signaleren wij dat regionale rekenkamers en -commissies zich oriënteren op de mogelijkheden van regionaal onderzoek. De rekenkamercommissie Heerde zal in 2020 afstemming hebben met andere (regionale) rekenkamercommissies om daarover informatie uit te wisselen.

8.4 Wetsvoorstel wijziging Gemeentewet

Op 7 oktober 2019 is het Wetsvoorstel Wet versterking decentrale rekenkamers ingediend bij Tweede Kamer. Dit wetsvoorstel voorziet in een wijziging van de Gemeentewet, de Provinciewet en de Comptabiliteitswet 2016 in verband met het afschaffen van de decentrale rekenkamerfunctie en het uitbreiden van de bevoegdheden van de rekenkamers.

Het wetsvoorstel schaft de mogelijkheid af om regels te stellen over de rekenkamerfunctie, waardoor elke gemeente een onafhankelijke (of gemeenschappelijke) rekenkamer moet instellen. Raadsleden kunnen in de nieuwe situatie geen lid zijn van een rekenkamer. Het wetsvoorstel breidt de onderzoeksbevoegdheden van rekenkamers uit. Op dit moment is het voorstel in behandeling bij de Tweede Kamer. De rekenkamercommissie volgt het verloop van dit wetsvoorstel en zal zodra het wetgevingsproces is afgerond daarover nog een advies uitbrengen aan de raad.

9. Financiën

Voor de totale werkzaamheden van de rekenkamercommissie is voor 2020 een budget van € 24.570,- beschikbaar. Uit dit budget worden onder meer de onderzoekskosten en de vergoedingen aan de leden van de rekenkamercommissie betaald.

Daarmee is er ruimte om in 2020 het onderzoek “geldstromen sociaal domein” af te ronden, en een groot onderzoek met ondersteuning van een extern bureau te starten.

Heerde, 8 april 2020

De rekenkamercommissie van de gemeente Heerde,

voorzitter,

secretaris,

C.M. Sluiter – Kuilwijk

J. Kok

BIJLAGE A ONDERZOEKSONDERWERPEN

Leeswijzer

Deze groslijst tot stand gekomen na een inventarisatie bij de fracties uit de raad en de inwonersinventarisatie. Inwoners konden tot 1 december 2019 onderwerpen inzenden. De resultaten zijn in tabel 1 opgenomen.

De genoemde potentiële onderzoeksonderwerpen zijn geclusterd naar 4 categorieën. Dit zijn in overeenstemming met de programma-indeling volgens de gemeentebegroting: Bestuur, Bedrijfsvoering, (Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen, Sociaal maatschappelijk.

Vervolgens zijn de onderwerpen gevoegd op een shortlist en getoetst aan de selectiecriteria. Op basis van de waardering van de rekenkamer is de shortlist (Tabel 2) tot stand gekomen.

Tabel 1 Geïntervieweerde onderwerpen 2020

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting	Programma (volgens programma-indeling begroting)
1.	Ambtelijke organisatie	CU/SGP	De invloed van de GR 's op de benodigde ambtelijke capaciteit van de gemeente Heerde, het gevoel dat Heerde een zware top heeft die relatief fors drukt op de begroting, de attitude van het ambtelijk apparaat over verdergaande samenwerking tussen gemeenten, gevolgen vergrijzing ambtelijk apparaat, toekomstbestendigheid etc. Kortom, het is goed de gehele organisatie eens tegen het licht te houden, niet omdat we vinden dat het niet goed gaat, maar als een soort objectiveren van de organisatie.	Bedrijfsvoering
2.	Risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden	D66/GL	Een verdiepingsslag op de risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden. Alhoewel hier nu gewerkt gaat worden met raadsrapporteurs, dat zouden we ook even af kunnen wachten of er verbetering gaat komen.	Bestuur
3.	Kwaliteit gemeentelijke dienstverlening aan haar inwoners.	D66/GL	Heerde scoort in het King rapport december 2017 (Burgerpeiling KING Gemeente Heerde) nogal matig (beneden gemiddelde) op diverse onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid en het actief betrekken van inwoners op dit punt - relatie inwoner gemeente - Gemeentelijke dienstverlening Welzijn en zorg Er zijn ook aanbevelingen gedaan. De fractie wil graag een follow up naar aanleiding van dat rapport	Bedrijfsvoering (

Tabel 2 Shortlist 2020

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting/Onderzoeksvraag	Programma (volgens programma-indeling begroting)
1.	Ambtelijke organisatie	CU/SGP	De invloed van de GR 's op de benodigde ambtelijke capaciteit van de gemeente Heerde, het gevoel dat Heerde een zware top heeft die relatief fors drukt op de begroting, de attitude van het ambtelijk apparaat over verdergaande samenwerking tussen gemeenten, gevolgen vergrijzing ambtelijk apparaat, toekomstbestendigheid etc. Kortom, het is goed de gehele organisatie eens tegen het licht te houden, niet omdat we vinden dat het niet goed gaat, maar als een soort objectiveren van de organisatie.	Bedrijfsvoering
2.	Risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden*	D66/GL	Een verdiepingsslag op de risicoanalyse van de Samenwerkingsverbanden. Alhoewel hier nu gewerkt gaat worden met raadsrapporteurs, dat zouden we ook even af kunnen wachten of er verbetering gaat komen.	Bestuur
3.	Kwaliteit gemeentelijke dienstverlening aan haar inwoners.*	D66/GL	Heerde scoort in het King rapport december 2017 (Burgerpeiling KING Gemeente Heerde) nogal matig (beneden gemiddelde) op diverse onderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - Verbeteren van de veiligheid en leefbaarheid en het actief betrekken van inwoners op dit punt - relatie inwoner gemeente - Gemeentelijke dienstverlening Welzijn en zorg Er zijn ook aanbevelingen gedaan. De fractie wil graag een follow up naar aanleiding van dat rapport	Bedrijfsvoering
4.	Beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed	D66/GL; inwonersvoorstel	Op uitwerking. Afhankelijk van de wijze van uitvoering van de Motie 2018-05 integraal (financieel) beheer gemeentelijke gebouwen door het college. Hoofdvragen: 3. Op welke wijze is het beheer van gemeentelijk vastgoed ingericht? 4. Op welke wijze worden nieuwe ontwikkelingen zoals de Omgevingswet/ uitnodigingsplanologie hierin verwerkt?	Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
5.	Omgevingswet/uitnodigingsplanologie	CU/SGP;CDA;D66/GL	Op uitwerking In 2018 heeft het college een evaluatie gehouden. Het verbeterplan daarover wordt in 2019 in combinatie met de uitwerking van de Omgevingsvisie opgepakt. Hoofdvraag: 1. Hoe is de evaluatie verlopen en welke verbeterpunten zijn vastgesteld? 10. Deelvragen 11. Wat zijn de effecten van het verbeterplan? 12. Wat is het doel? 13. Wat is bereikt?	Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Toelichting/Onderzoeksvraag	Programma (volgens programma-indeling begroting)
			14. Welke lessen zijn uit de evaluatie getrokken? 15. Wie heeft welke rol bij uitnodigingsplanologie?	
6.	Inwonerparticipatie	Rekenkamer-commissie	Combinatie Kwaliteit dienstverlening, uitnodigingsplanologie, komst Omgevingswet en de rol van de raad bij inwonerparticipatie. In welke mate en op welke wijze geeft de raad randvoorwaarden mee voor inwonerparticipatie? Past het binnen de kaders van de Raad ? Is het de meest gewenste en effectieven wijze voor de Raad ? Wordt de raad in positie gebracht om te kunnen sturen ? Op welke wijze is de raad betrokken bij de invulling van inwonerparticipatie op grond van de Omgevingswet?	Bestuur/Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen

*nieuw

Bijlage B

Criteria

De Rekenkamercommissie beoogt bij de keuze van haar onderwerpen een zo groot mogelijke bijdrage aan haar missie en doelstelling. Hierbij worden in overeenstemming met het onderzoeksprotocol de volgende criteria gehanteerd:

1. Het organisatorisch, bestuurlijk, maatschappelijk belang van een onderwerp
2. De mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid
3. Het financiële belang van een onderwerp

Toelichting op de selectiecriteria:

Maatschappelijke relevantie

Het is van belang om bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen aandacht te schenken aan de maatschappelijke relevantie van het onderwerp. Hierbij kan gedacht worden aan frequent voorkomende klachten van burgeres, thema's die aandacht krijgen van de landelijke politiek en dergelijks.

Risicoprofiel

Financieel belang en risicoprofiel gaan niet altijd samen. Er kunnen beleidsterreinen of onderwerpen zijn waar weinig of zelfs geen geld aan wordt uitgegeven, maar waar wel hoge risico's mee gepaard gaan.

Naast deze criteria wordt bij de selectie van een onderzoeksonderwerp ook rekening gehouden met enkele specifieke aandachtspunten, zoals:

- De lengte van de beleidsperiode
- Het leren voor de toekomst
- Een evenwichtige verdeling van onderzoeken over de sectoren
- Heeft het onderzoek voldoende toegevoegde waarde?
  - Rechtvaardigen de te verwachten leereffecten en nieuwe inzichten de onderzoeksinspanning?
  - Is het onderwerp niet onlangs onderzocht door anderen?
- Is er sprake van subsidiariteit: is de onderzoeksvraag niet op een andere meer eenvoudige wijze te beantwoorden?
- Is het voor de rekenkamer haalbaar en past dit binnen de financiële en organisatorische mogelijkheden?
- Zijn de onderwerpen en de onderzoeken communiceerbaar naar de samenleving?

Bijlage C

Onderzoeksopzet

Nadat de Rekenkamercommissie een onderzoeksonderwerp heeft bepaald, stelt de Rekenkamercommissie de onderzoeksopzet vast. Als tussenstap wordt eerst de centrale vraag en de deelvraag teruggelegd bij de fracties om op te halen of iedereen hetzelfde beeld heeft.

De onderzoeksopzet zal minimaal de volgende onderdelen gaan bevatten:

- a. Oriënterend vooronderzoek
- b. Aanleiding en achtergronden van de onderzoeksvraag
- c. Doel van het onderzoek
- d. Centrale vraagstelling en deelvragen
- e. Omschrijving normenkader
- f. Globale onderzoeksopzet: keuze van de onderzoeksinstrumenten
- g. Organisatie: tijdpad, inhuur externen, expertise en kosten
- h. Wijze van rapporteren

De definitieve onderzoeksopzet wordt ter kennisneming toegezonden aan de raad, het college, de gemeentesecretaris. Daarbij wordt ook aangegeven wie het onderzoek zal uitvoeren.

Bijlage D Onderzoeksonderwerpen 2019

1. Inventarisatie bij inwoners

De rekenkamercommissie heeft in overeenstemming met het vastgestelde onderzoeksprotocol ook de inwoners van Heerde de mogelijkheid geboden onderwerpen aan te dragen die de rekenkamercommissie zou kunnen onderzoeken. In de Schaapskooi van 3 december 2018 en op de website van de rekenkamercommissie is een bekendmaking opgenomen. Vier inwoners hebben vijf mogelijke onderzoeksonderwerpen aangedragen. Deze zijn op de groslijst van onderzoeksonderwerpen opgenomen.

2. Resultaat van de inventarisatie onderzoeksonderwerpen

Op basis van suggesties van de verschillende raadsfracties en de inwoners heeft de rekenkamercommissie een zogenoemde groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen opgesteld, zie bijlage A. In totaal zijn 19 onderwerpen aangedragen. Waar mogelijk zijn aangedragen onderwerpen geclusterd per hoofdonderwerp. Meerdere fracties hebben bijvoorbeeld, vanuit verschillende invalshoeken, aandacht gevraagd voor de geldstromen in het sociaal domein. De lijst is naar de vier beleidsvelden van de programmabegroting gerubriceerd: Bestuur; Bedrijfsvoering, (Openbare) Ruimte ondernemen en wonen; Sociaal maatschappelijk.

3. Onderzoeken 2019

De afweging van de rekenkamercommissie om tot een keuze van onderzoeksonderwerpen te komen wordt niet alleen bepaald door de aangedragen suggesties vanuit de raadsfracties, maar kan ook worden bepaald door kennis te nemen van reacties van inwoners, beleidsstukken, raadsstukken en politieke actualiteit. Tevens kan de insteek zijn dat aangehaakt wordt bij de voorbereiding om nieuw beleid vast te stellen en daar adviezen over te geven. Het onderzoek heeft dan een pro actief karakter in plaats van reflecterend. De rekenkamercommissie maakt tevens de afweging of een onderwerp als onderzoek behapbaar is en binnen een redelijke termijn kan worden afgerond. Ook houdt de rekenkamercommissie rekening met onderzoeken die het college verricht

De rekenkamercommissie neemt de gemeenteraad graag mee in de overwegingen van de rekenkamercommissie ten aanzien van de relevantie en mogelijkheid tot onderzoek.

Binnen het huidige budget ziet de rekenkamercommissie mogelijkheden om 3 onderzoeken per 2 jaar uit te voeren. Afwisselend een groot (extern) onderzoek en een klein (intern) onderzoek dat wordt uitgevoerd door de externe leden van de commissie.

Bij de vier hiervoor genoemde onderwerpen heeft de rekenkamercommissie een nadere afweging gemaakt. De volgende onderwerpen zijn geselecteerd voor onderzoek in 2019:

1. Positie in samenwerkingsverbanden
2. Geldstromen in sociaal domein

Hiervoor zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

Positie in samenwerkingsverbanden

De rekenkamercommissie zal dit onderzoek aan de hand van een quick scan doen ten behoeve van het geven van inzicht aan de gemeenteraad.

1. Welke samenwerkingsverbanden zijn er? Denk aan publiek / privaat, gemeenschappelijke regelingen, vennootschappen, stichtingen en verenigingen, overeenkomsten, overlegstructuren
2. Hoe robuust zijn deze samenwerkingsverbanden? In welke mate zijn deze toekomstbestendig vanuit de bestaande verbanden en de te verwachten ontwikkelingen?

Deelvragen :

- a. Hoe verlopen de geldstromen van/naar de samenwerkingsverbanden?
- b. Op welk niveau wordt er samengewerkt?
- c. Wat levert de samenwerking op?
- d. Welke tijdsinvestering vergt de samenwerking?
- e. Hoe is het toezicht en de controle daarop vanuit de deelnemers gewaarborgd?
- f. Hoe verloopt de sturing door en verantwoording naar de gemeenteraad?

Geldstromen in sociaal domein

Voor dit onderzoek zal de rekenkamercommissie een quickscan uitvoeren met toepassing van de methode Duisenberg.

1. Hoe verlopen de geldstromen in het sociaal domein? Van rijk naar de gemeente en van de gemeente naar ketenpartners

Deelvragen:

- a. In hoeverre heeft de gemeente daarop grip (sturing en invloed)?
- b. In welke mate zijn de geldstromen beïnvloedbaar en voorzienbaar?
- c. Waar liggen de risico's?

Beide onderzoeken / quick scans worden in 2019 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Tabel Geïnterviewde onderwerpen

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Programma (volgens programma-indeling begroting)
1.	Sterk bestuur/bestuurskracht	CU/SGP	Bestuur
2.	Burgerparticipatie	CU/SGP	Bestuur
3.	Positie in samenwerkingsverbanden	CDA; PvdA; VVD	Bestuur
4.	Doorwerking onderzoeken rekenkamercommissie 2007 tot 2017	inwonersvoorstel	Bestuur
5.	Ambtelijke organisatie	CU/SGP; D66/GL; PvdA; VVD	Bedrijfsvoering
6.	Grondpolitiek	CDA	(Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
7.	Beheer gemeentelijk eigendommen (grond en gebouwen)	D66/GL	(Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
8.	Omgevingswet/uitnodigingsplanologie	CU/SGP; CDA; D66/GL	(Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
9.	Evaluatie proces partiele herziening bestemmingplan De Kolk	GBP; inwonersvoorstel	(Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
10.	Werkzaamheden fiets/wandelpad Elburgerweg richting de Bovenkamp (voormalige spoorbaan) Heerde	inwonersvoorstel (2x)	(Openbare) Ruimte, ondernemen en wonen
11.	Geldstromen sociaal domein	CU/SGP; PvdA; GBP; VVD	Sociaal maatschappelijk
12.	Verordeningen sociaal domein	GBP	Sociaal maatschappelijk
13.	Uitvoering zorgtaken Sociaal domein	VVD	Sociaal maatschappelijk
14.	Evaluatie doelstellingen beheer en exploitatie MFA de Heerd	PvdA	Sociaal maatschappelijk

Nr.	Onderwerp	Ingebracht door	Programma (volgens programma-indeling begroting)
15.	Gemeenschappelijke regeling PlusOV	PvdA	Sociaal maatschappelijk
16.	Subsidies	PvdA; Rekenkamer-commissie	Sociaal maatschappelijk
17.	Betaalbaarheid begraven	CDA	Sociaal maatschappelijk
18.	Exploitatie Cultuurhuis Wapenveld	inwonersvoorstel	Sociaal maatschappelijk
19.	Mogelijkheden uitbesteden sociale wetten	inwonersvoorstel	Sociaal maatschappelijk